

VITA ACADEMICA

BIULETYN INFORMACYJNY UNIWERSYTETU PAPIESKIEGO JANA PAWŁA II W KRAKOWIE

Spotkanie z astronautą

Międzynarodowe Sympozjum w Centrum Resurrectionis

Erasmus

Wyjazd naukowy do Syrii

JA JESTEM
zmartwychwstaniem
i życiem.
Kto we Mnie
wierzy,
choćby i umarł,
żyć będzie.
Każdy,
kto żyje
i wierzy
we Mnie,
nie umrze
na wieki.
Wierzysz w to?

Wielkanoc 2011 r.

ALLELUJA !

Z okazji Świąt Wielkanocnych,
w imieniu Senatu i całej wspólnoty
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie,
pragnę złożyć najserdeczniejsze życzenia
wszelkiego błogosławieństwa płynącego
od Zmartwychwstałego Pana.

Chrystus zmartwychwstając
wlewa w nasze serca nadzieję na życie wieczne.
Jezus pokonał śmierć i pozostawił obietnicę,
że my również zmartwychwstaniemy.
To On jest naszą bramą, po przejściu której
staniemy się współmieszkańcami nieba.
To On daje nam siłę
do stawania się Nowym Człowiekiem.

ks. prof. Władysław Zuziak
Rektor

Spis treści

z życia Uczelni

Człowiek nie z tej ziemi	3
Promocja książki <i>Zarys historii diecezji...</i>	4

konferencje

<i>Sługa Boży o. Piotr Semenenko CR</i>	5
Dialog ekumeniczny a <i>missio Ecclesiae</i>	6
Sakramentalność Słowa Bożego	8
Symposium <i>Biblia w kulturze świata</i>	8
Sprawozdanie z konferencji o Trójcy Świętej	9
Symposium biblijne we Lwowie–Brzuchowicach	10
<i>Powołani do komunii z Bogiem i człowiekiem...</i>	11

nie tylko nauka

Syria <i>ex post</i> – wspomnienia cz. I	13
<i>Finis coronat opus</i>	15
Podróż za doświadczeniem – MSJO w Berlinie	16
Czuwanie pod oknem papieskim	17

zapowiedzi

Konferencje, Festiwal Nauki	18
-----------------------------------	----

studenci

Nasz ekspert ds. studenckich przy PKA	19
---	----

recenzje

22

VITA ACADEMICA

Biuletyn Informacyjny
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II
w Krakowie

Redakcja
ul. Kanoniczna 9, 31-002 Kraków
tel./faks 12 370 86 06
e-mail: info@upjp2.edu.pl

Redaktor prowadzący
Krzysztof Mleczko, Monika Wiertek

Opracowanie graficzne
Marta Widlarz

Korekta
Monika Kucab

Fotografie na okładce
Marta Krzanowska, Łukasz Kurek,
Krzysztof Mleczko, ks. Marcin Wróbel

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych oraz
zastrzega sobie prawo do skrótów i redakcyjnego opracowania
tekstów przyjętych do druku.

Numer zamknięto 3 kwietnia 2011 roku.
Nakład 500 egz.

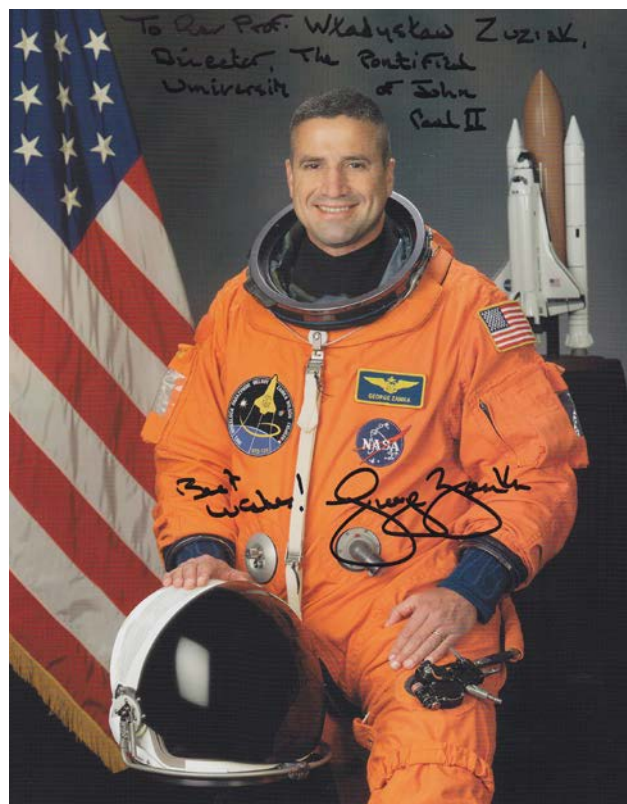
■ Człowiek nie z tej ziemi – płk. George D. Zamka

Lukasz Kurek

W dniu 14 marca 2011 roku na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II gościł płk. George D. Zamka, amerykański astronauta o polskich korzeniach, dowódca promu kosmicznego *Endeavour* podczas misji przeprowadzonej w ubiegłym roku. Uroczyste spotkanie rozpoczęło się od przywitania płk. Zamka wraz z małżonką oraz pozostałych gości przez ks. prof. Władysława Zuziaka, rektora Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II.

Następnie wykład zatytułowany *We and the Cosmos* wygłosił ks. prof. Michał Heller. Podkreślił on, iż w badaniach fizyków teoretycznych ogromną rolę odgrywają dane dotyczące kosmosu, gromadzone przez osoby takie jak właśnie płk. Zamka. Ks. prof. Heller stwierdził również, że z badaniami Wszechświata związane jest nieodłącznie zagadnienie muzyki. Było tak już u pitagorejczyków, którzy w swojej kosmologii głosili, iż najpiękniejsze tony pochodzą właśnie z kosmosu i powstają wskutek ruchu ciał niebieskich, które poruszają się ruchem najdoskonalszym. Pitagorejczycy nazwali ten rodzaj muzyki muzyką sfer. Jak się jednak okazuje, nasłuchiwanie Wszechświata nie jest obce również jego współczesnym badaczom. Kosmos pełen jest bowiem promieniowania elektromagnetycznego. Drganie pola magnetycznego może być natomiast przetworzone na drganie akustyczne, co umożliwi słuchanie fascynującej muzyki kosmosu.

W dalszej kolejności odbył się przedpremierowy pokaz filmu *Kosmiczny koncert* w reżyserii Adama Ustynowicza. Pan Ustynowicz w swoich produkcjach niejednokrotnie już podejmował te-

Fot. archiwum prywatne ks. prof. W. Zuziaka

matykę związaną z podróżami w kosmos. Nie inaczej było i tym razem, chociaż pokazany film ma niewątpliwie charakter szczególny, przedstawia bowiem przebieg wyprawy promu STS-130 *Endeavour*, a ilustrowany jest utworami Fryderyka Chopina, których załoga promu słuchała podczas misji. Podkreślenia wymaga również fakt, iż Pan Ustynowicz uzgodnił z płk. Zamką przed wyprawą charakter zdjęć kręconych podczas pobytu w przestrzeni kosmicznej. Zdjęcia te, wraz z ilustrującą je romantyczną muzyką polskiego poety fortepianu, utworzyły doskonałą kompozycję, wspaniale oddającą piękno Wszechświata.

Po zakończeniu pokazu uczestnicy spotkania udali się na poczęstunek, podczas którego nasz gość odpowiadał na pytania dotyczące przede wszystkim jego podróży kosmicznych. Mamy nadzieję, że częściej będziemy mieć okazję do poznawania tak ciekawych ludzi, jak płk. George Zamka.

Rektor UPJPII w Krakowie, ks. prof. Władysław Zuziak i ks. prof. Michał Heller witają płk. George'a D. Zamka z małżonką.

Promocja książki *Zarys historii diecezji odesko-symferopolskiej* (Odessa – Kraków 2011)

Łukasz Gędek

Dnia 11 marca 2011 r. w siedzibie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II przy ul. Kanoniczej 9 odbyło się spotkanie promujące książkę pt. *Zarys historii diecezji odesko-symferopolskiej*. Jej autorami są trzej studenci Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII: Łukasz Gędek, Tomasz Krzyżowski i Maciej Żurek, zainteresowani dziejami Kościoła rzymskokatolickiego w krajach byłego Związku Radzieckiego. W rolę gospodarza prezentacji wcielił się ks. prof. Józef Wołczański – dziekan Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego oraz kierownik katedry Historii Chrześcijaństwa w Europie Wschodniej i Środkowej XIX i XX wieku, pod patronatem której wspomniane spotkanie doszło do skutku. Wśród gości przybyłych na prezentację pojawili m.in. ks. prof. Jan Szczepaniak, drugi obok ks. prof. Wołczańskiego opiekun naukowy projektu zwieńczonego wydaniem publikacji, pan Adam Gyurkovich, prezes krakowskiego oddziału Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, ks. dr Władysław Pietrzyk, proboszcz parafii pw. św. Jana Chrzyciela w Perwomańsku w diecezji odesko-symferopolskiej oraz pan inż. Marek Cholewka, krakowski architekt od lat związany ze wspomnianą diecezją i realizujący na jej terenie wiele projektów restauracji tamtejszych obiektów sakralnych. W trakcie spotkania odczytał on list ks. bpa Bronisława Bernackiego – ordynariusza odeskiego, w którym hierarcha podziękował autorom za podjęcie i pomyślne ukończenie nowatorskich badań nad dziejami Kościoła rzymskokatolickiego na południu Ukrainy.

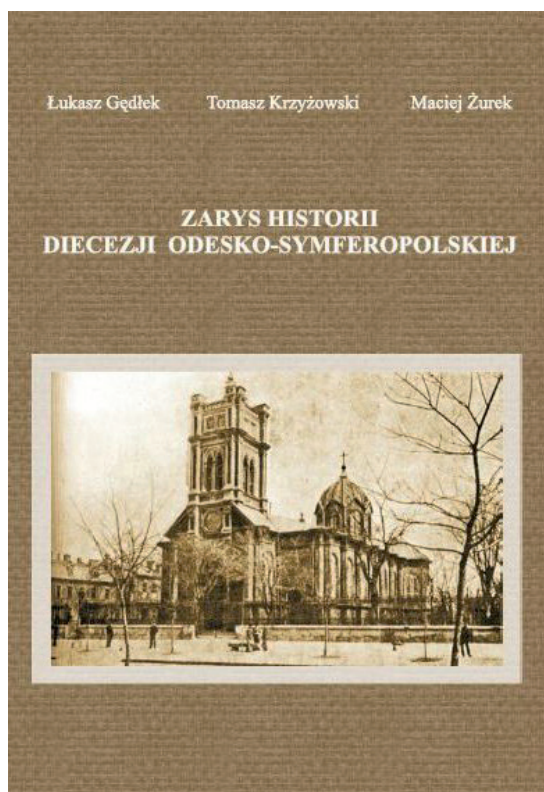
Realizację projektu, którego pokłosiem jest prezentowana książka, rozpoczęto w lipcu 2009 roku.

To wówczas przystąpiono do prac badawczych, mających na celu zebranie informacji dotyczących dziejów Kościoła łacińskiego na terenie powstałej w 2002 r. diecezji odesko-symferopolskiej. Dzięki wsparciu prywatnych sponsorów oraz pomocy merytorycznej wspomnianych wyżej opiekunów naukowych, autorzy przeprowadzili kwerendę w archiwum Kurii Biskupiej w Odessie oraz we wszystkich parafiach diecezji, gromadząc relacje ustne parafian i pracujących wśród nich duszpasterzy, fotografie oraz wszelką dostępną dokumentację związaną z dziejami lokalnego Kościoła. Zebrane podczas wyjazdu materiały stały się podstawą do prac nad publikacją książkową o charakterze informatora, wydaną w styczniu tego roku.

„Książka nie wyczerpuje tematu dziejów Kościoła rzymskokatolickiego na południu Ukrainy, jest jednak pracą prekursorską w tej dziedzinie i jako taka zasługuje na uznanie” – podkreślił podczas prezentacji ks. prof. Józef Wołczański.

W podobny sposób odebrali owoce prac młodych naukowców sponsorzy publikacji: Fundacja Badań Europejskich „Sarmacja” oraz Fundacja im. Świętej Królowej Jadwigi dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, decydując się na wsparcie finansowe planów wydawniczych.

Warto dodać, że publikacja ma szansę spełnić inną jeszcze rolę. Otóż jest ona sygnałem dla wiernych diecezji odesko-symferopolskiej, że los Kościoła na Ukrainie budzi zainteresowanie i troskę wiernych z Polski. Świadomość, że solidarność wspólnoty katolickiej nie jest czczym wymysłem i sięga aż na Krym i południowe krańce Ukrainy z pewnością doda otuchy kilkunastu tysiącom tamtejszych katolików.

Sługa Boży o. Piotr Semenenko CR **i zmartwychwstańcza szkoła duchowości** **Sprawozdanie z sympozjum – Kraków, 15 marca 2011 r.**

ks. Wojciech Mleczek CR,
 fot. Krzysztof Mleczek

Rok 2011 niesie ze sobą następujące rocznice: 175-lecie powstania „Domku Jańskiego”, czyli założenia Zgromadzenia Zmartwychwstańców, 125-lecie śmierci Sługi Bożego Ojca Piotra Semeneki, współzałożyciela Zgromadzenia oraz 85-lecie śmierci Sługi Bożego Ojca Pawła Smolikowskiego, wspaniałego przykładu świętości zakonnej według reguły zmartwychwstańczej.

W celebrację tych jubileuszy wpisało się doniośle międzynarodowe sympozjum naukowe, jakie odbyło się 15 marca 2011 r. w Centrum Resurrectionis w Krakowie (ul. Ks. S. Pawlickiego 1) pod tytułem *Sługa Boży Ojciec Piotr Semenenko CR i zmartwychwstańcza szkoła duchowości*. Ta konferencja naukowa została zorganizowana przez Polską Prowincję Zmartwychwstańców oraz Katedrę Duchowości Mediów i Relacji Społecznych Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie w ramach cyklu *Duchowość klasztorów polskich: przekaz i komunikacja*.

W czasie sympozjum zostało wygłoszonych dziewięć referatów, których autorami są profesorowie i pracownicy naukowcy z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie i Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oraz dwaj zmartwychwstańcy z Włoch i z Polski.

Sympozjum rozpoczęło uroczystą Eucharystią pod przewodnictwem JEm Ks. Kard. Franciszka Macharskiego. Gości powitał oraz otworzył sympozjum o. Wiesław Śpiewak CR, prowincjał zmar-

tychwstańców. W sesji przedpołudniowej, której przewodniczył ks. prof. Stefan Koperek CR, wygłoszono następujące referaty: ks. prof. Stanisław Urbański (UKSW) – *Polska szkoła duchowości zmartwychwstańczej*, ks. prof. Wojciech Misztal – *Znaczenie zjednoczenia z Chrystusem według o. Piotra Semeneki*, ks. prof. dr hab. Jarosław Popławski (KUL) – *Modlitwa i Eucharystia w nauczaniu o. Piotra Semeneki*, ks. prof. Janusz Królikowski – *Piotr Semenenko i zmartwychwstańcy jako autorzy duchowi i ich oddziaływanie*, ks. dr Damian Korcz CR (Centrum Duchowości Zmartwychwstańczej w Rzymie) – *Kapłanie gdzie jesteś? Duchowy wymiar kapłańskiego życia i misji w nauczaniu o. Piotra Semeneki*.

Natomiast sesji popołudniowej przewodniczył ks. prof. Wojciech Misztal. Można było wtedy wysłuchać wystąpień ks. dr hab. Wojciecha Zyziaka (UPJPII) – *Duchowość zakonna i apłańska według sługi Bożego ks. Pawła Smolikowskiego CR*, ks. dr Marcin Godawa (UPJPII) – *Tłumacz woli Bożej. Kierownik duchowy i jego nauczanie w „Listach duchownych” o. Piotra Semeneki*, ks. prof. Janusz Mastalski (UPJPII) – *Zasady wychowawcze w świetle twórczości o. Piotra Semeneki*, ks. mgr lic. Wojciech Mleczek CR (Komisja Studiów Zmartwychwstańczych) – *Arcybiskup Józef Teo-*

dorowicz – przyjaciel zmartwychwstańców i znawca duchowości semenenkowskiej.

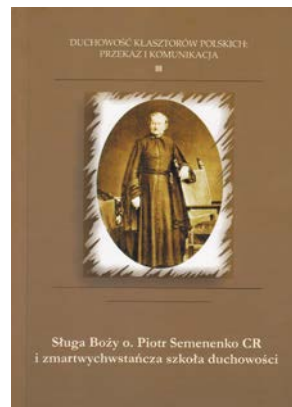
W czasie przerwy pomiędzy sesjami uczestnicy mogli zwiedzić kompleks Centrum Resurrectionis, a szczególnie kaplicę obrządku wschodniego oraz nowo otwarte muzeum, w którym

zaprezentowane zostały m.in. pamiątki po wybitnych zmartwychwstańcach.

Owoce konferencji jest również publikacja, zbierająca w jedno materiały naukowe sympozjum,

dzięki której będą one dostępne nie tylko dla uczestników konferencji, ale także dla tych wszystkich, którzy zechcą zapoznać się bliżej z charyzmatem i duchowością Zgromadzenia Zmartwychwstańców.

Sługa Boży o. Piotr Semenenko
CR i zmartwychwstańcza szkoła
duchowości. Materiały z sympo-
zjum, Centrum Resurrectionis,
Kraków, 15 marca 2011 r.
Redakcja ks. Wojciech Misztal,
ks. Wojciech Mleczo CR.

Książkę można zamawiać,
pisząc na adres: studiacr@gmail.com
albo wydawnictwo@upjp2.edu.pl.

Dialog ekumeniczny a *missio Ecclesiae*

Piotr Guzdek

Katedra Eklezjologii Wydziału Teologicznego zorganizowała 3 marca br. w auli Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Krakowskiej konferencję naukową, poświęconą zagadnieniu „Dialog ekumeniczny a *missio Ecclesiae*”.

Przybyłych gości powitał o. prof. Andrzej Napiórkowski OSPPE, opiekun specjalizacji teologii fundamentalnej i kierownik Katedry Eklezjologii. Otwierając konferencję, Rektor UPJPII ks. prof. Władysław Zuziak, podkreślał ważność i aktualność podejmowanego przez prelegentów tematu. Wyraził przekonanie, że ta naukowa refleksja pogłębi wiarę i apostołstwo oraz da nowy impuls intelektualny i duchowy do misyjnej działalności Kościoła, która jest wpisana w jego naturę. Zdaniem Księdza Rektora Kościoła, który głosi Ewangelię, jest Kościołem żywym. Chrześcijanie są posłani do zlaicyzowanego świata i szczególnie wezwani do składania świadectwa wiary. *Missio Ecclesiae* będzie bardziej wiarygodna, jeżeli chrześcijanie w dialogu ekumenicznym będą potrafili zawiązać komunę, wspólnotę, być solą ziemi i światłością świata. Jego Magnificencja przytoczył słowa Jana Pawła II, zawarte w encyklice *Redemptoris missio*, stwierdzające, że „misja Kościoła dopiero się rozpoczyna i że w jej służbie musimy zaangażować wszystkie nasze

siły”. Przypomniwał wkład papieża w budowę dialogu ekumenicznego i międzyreligijnego. Podkreślił również, że katolicy od innych wspólnot chrześcijańskich uczą się postawy szacunku i pogłębionej refleksji nad Słowem Bożym.

W referacie zatytułowanym *Misja Kościoła a dialog ekumeniczny* ks. prof. Łukasz Kamykowski, kierownik Katedry Chrystologii WT UPJPII, zaprezentował koncepcję ekumenizmu i misyjności Kościoła, jaka została wypracowana na Soborze Watykańskim II. Prelegent oparł swoje wystąpienie na dokumentach soborowych: Konstytucji dogmatycznej o Kościele *Lumen Gentium*, Konstytucji duszpasterskiej o Kościele w świecie współczesnym *Gaudium et spes*, Dekrecie o ekumenizmie *Unitatis Redintegratio*, Dekrecie o działalności misyjnej Kościoła *Ad gentes divinitus*, a także wskazał na biblijne źródła rzymskokatolickiego punktu widzenia dialogu ekumenicznego i *missio Ecclesiae*.

O. prof. zw. dr hab. Andrzej Napiórkowski OSPPE poruszył temat *Między ekumenizmem a konwertyzmem. Kościół rzymskokatolicki a Kościół anglikański*. Referent pojęcie *missio* sprowadził do odkrywania prawdy o Królestwie Bożym i zaproponował, by rozpatrywać je bardziej teocentrycznie niż eklezjologicznie. Ekumenizm właściwie rozumiany nie powinien prowadzić do wymieszania się wyznań w ramach chrześcijaństwa czy wchłonięcia jednych przez drugich. Ksiądz Profesor zauważył, że dialog katolicko-anglikański dokonał rewizji dotychczasowego ruchu ekumenicznego i musiał udzielić odpowiedzi na py-

tania: czy powinno się nawracać w łonie chrześcijaństwa? Jeżeli tak, to jak to robić? Dialog ekumeniczny wynika m.in. z myśli personalistycznej i jest dążeniem do pełnej jedności z Bogiem i w Bogu. Profesor przypomniał postać kard. Johna Henry'ego Newmana, przywódcy anglokatolicyzmu, konwertyty i lidera Ruchu Oksfordzkiego. Nawiązał również do wizyty honorowego zwierzchnika anglikanizmu, abpa Arthura Michaela Ramasey'go w Bazylice św. Pawła za Murami w 1966 r., podczas której Paweł VI przekazał hierarchowi pierścień papieski, *Raportu z Maltą* (1968), a także Międzynarodowej Komisji Anglikańsko-Rzymskokatolickiej (ARCIC). Komisja ta wypracowała szereg dokumentów dotyczących małżeństwa, święceń kapłańskich, Eucharystii, władzy w Kościele. W 2000 r. doszło do spotkania biskupów katolickich i anglikańskich w Kanadzie. Utworzono wówczas Międzynarodową Komisję Anglikańsko-Rzymskokatolicką ds. Jedności i Misji (IARCUUM). W dalszej części wystąpienia prelegent ukazał historię i znaczenie pojęcia „konwersja”, współcześnie rozumianego jako zmianę jednego wyznania na inne w ramach tej samej religii. Przytoczył wybrane pytania, jakie anglikanie stawiają katolikom w kwestiach wiary, tyżące się kultu i dziewictwa Najświętszej Maryi Panny, nieomylności papieża, słabej znajomości Pisma Świętego przez wierzących, rozpowszechniania się liberalnych poglądów wśród katolików. Postępująca liberalizacja anglikanizmu oraz święcenia kapłańskie i biskupie kobiet, a także homoseksualistów spowodowały, iż wzrastająca liczba anglikanów konwertuje do katolicyzmu. W 2009 r. Benedykt XVI wydał konstytucję apostolską *Anglicanorum coetibus*, ustanawiającą personalne ordynariaty dla takich wspólnot. Ks. prof. podkreślał, że reforma Kościoła to nie tylko zmiany socjalno-instytucjonalne, lecz przede wszystkim przemiana moralno-duchowa. Zwolennicy ruchu ekumenicznego winni żywić szacunek dla wolności religijnej. Dialog ów powinien być autentycznym dążeniem do jedności, a nie przejawem poprawności politycznej. Prelegent wskazał na racje zaangażowania ekumenicznego, które jawi się jako imperatyw misyjności. Nie wolno przez podziały odbierać Ewangelii skuteczności. Posłannictwo Kościoła jest wtórne i podporządkowane posłannictwu Boga. Ekumenizm musi być w pierwszej kolejności trynitarny i pneumatyczny, a dopiero potem eklezjalny.

Adiunkt Katedry Eklezjologii WT UPJPII, o. dr Marek Chojnacki OCist. podjął zagadnienie Kościoła etiopskiego. Wywodzi się on z Kościoła koptyj-skiego w Egipcie. Do 1995 r. był mu hierarchicznie

podporządkowany, obecnie należy do niego blisko 30 mln wiernych. Wyznawcy wierzą, iż są w posiadaniu Arki Przymierza. Aby w etiopskiej świątyni mogła być sprawowana Eucharystia, musi być w niej umieszczona kopia Arki. Życie monastyczne ma w tym nurcie chrześcijaństwa duże znaczenie. Liturgia jest źródłem i wyrazem wspólnoty eklezjalnej, która nie przyjmuje metod krytycznych Pisma Świętego. Cechuje ją trwała wierność tradycji, judaizujące sakramenty, poszerzony o apokryfy kanon biblijny, duża ilość świąt maryjnych i postów, przyjmowanie Komunii Świętej pod dwiema postaciami, kontrowersje chrystologiczne. Nauczanie systematyczne teologii datuje się dopiero na drugą połowę XX w.

Ks. dr Józef Morawa, adiunkt Katedry Eklezjologii WT UPJPII i sekretarz Ośrodka Studiów Europejskich podjął rozważania na temat aktualności ekumenicznej *Redemptoris misso*. Prelegent przedstawił kulisy powstania encykliki *Redemptoris misso*, zaliczanej do grupy encyklik eklezjologicznych Jana Pawła II. Aktualność misyjna papieskiego nauczania przekładała się na pontyfikat Ojca Świętego, jego liczne podróże apostolskie, których cel i charakter określił sam papież. Tematyka misyjna była podejmowana przez Jana Pawła II przy różnych okazjach, zwłaszcza w jubileuszowym roku 2000. Papież podpisał omawianą encyklikę 7 grudnia 1990 r. w 25. rocznicę ogłoszenia Dekretu o działalności misyjnej Kościoła *Ad gentes divinitus*. Bezpośrednią przyczyną powstania encykliki był referat kard. Józefa Tomko, wygłoszony w 1988 r. na Kongresie Misyjnym *Zbawienie dzisiaj* w Papieskim Uniwersytecie Urbanianum. Publikacja dokumentu zbiegła się z manifestacjami wolnościowymi na Litwie, rozpadem ZSRR, amerykańską operacją „Pustynna Burza” i spotkała się z optymistycznym odbiorem w kręgach protestanckich. Jan Paweł II podkreślił pozytywny wymiar misyjności Kościoła po Soborze Watykańskim II. Jego zdaniem, Kościół odnawia się wewnętrznie i staje się jednością, jeśli podejmuje misję *ad gentes*. Nowa wiosna chrześcijaństwa na *Vaticanum II* nie może przysłonić tendencji zahamowania działalności misyjnej wśród niewierzących. Referent stawiał pytania: Czy misje wśród chrześcijan są aktualne? Czy misji nie zastąpi dialog międzyreligijny? Czy w ekumenizmie jest miejsce na pojęcia: misje, misjonarz, gorliwość misyjna? Czy, i na ile wspólnoty kościelne mają wiedzę o misyjnej działalności innych wspólnot chrześcijańskich?

dokonczenie na stronie 12

Sakramentalność Słowa Bożego

Piotr Guzdek

Instytut Liturgiczny UPJPII zorganizował 24 marca dyskusję panelową *Sakramentalność Słowa Bożego*. Do grona panelistów należeli: pomysłodawca spotkania ks. dr hab. Henryk Sławiński z Katedry Komunikacji Religijnej, dyrektor Instytutu i opiekun specjalizacji liturgicznej Wydziału Teologicznego ks. prof. Wiesław Przyczyna, ks. dr hab. Szymon Drzyżdżyk z Katedry Mariologii, ks. dr Damian Wąsek z Katedry Chrystologii oraz ks. dr Wojciech Węgrzyniak z Katedry Egzegezy Starego Testamentu. W obrady włączyli się też m.in. s. dr hab. Adelajda Sielepin CHR, ks. dr hab. Przemysław Nowakowski CM, ks. dr Jarosław Superson SAC, ks. dr Krzysztof Marcjanowicz.

Przedmiotem rozważań był 56 punkt Posynodalnej Adhortacji Apostolskiej *Verbum Domini* Benedykta XVI, odczytany przez ks. dra Jarosława Supersona SAC z Katedry Teologii Liturgii. Na bazie papieskiego dokumentu dyskutanci dokonali analizy szeregu zagadnień, takich jak: słowo Boże jako sakrament, natchnienie jako klucz do zrozumienia sakra-

mentalności Słowa Bożego, powiązanie sakramentalności Słowa Bożego z jego sprawczością, rozumienie Słowa Bożego jako egzorcyzmu, Słowo Boże jako obiekt czci na wzór czci oddawanej Eucharystii, nauczanie Ojców Kościoła na temat Słowa Bożego, analogia Słowa Bożego do sakramentu pojednania, dynamiczny charakter sakramentalności Słowa Bożego, kwalifikacja teologiczna homilii, różnica jakościowa pomiędzy Słowem Bożym a homilią, jedność Liturgii Słowa i Liturgii Eucharystycznej, rola Liturgii Słowa w urzeczywistnieniu się sakramentu.

Dokument, będący inspiracją panelu, jest owocem refleksji XII Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego Synodu Biskupów, który odbył się w Rzymie w dniach 5–26 października 2008 r. Zadaniem, jakie postawił Ojciec Święty ojcom synodalnym, było zgłębienie roli Słowa Bożego w życiu i misji Kościoła. Benedykt XVI złożył swój podpis pod adhortacją 30 września 2010 r., we wspomnienie św. Hieronima, patrona studiów biblijnych.

Symposium Biblia w kulturze świata

ks. Bogdan Zbroja

Dnia 17 lutego 2011 roku w auli Wyższego Seminarium Duchownego Braci Mniejszych Kapucynów w Krakowie, mieszczącej się przy ul. Loretańskiej 11, odbyło się ósme już z kolei Międzynarodowe Symposium Biblijne zatytułowane *Biblia w kulturze świata*. Kolejne już spotkanie naukowców skupiło uwagę na ogromnej roli, jaką odgrywa Pismo Święte w swoim wymiarze kulturotwórczym. Inspiratorem tego wielkiego „ruchu”, mającego na celu spojrzenie uniwersalne na tekst natchniony, jest zasłużony dla biblistyki polskiej ks. prof. Tomasz Jelonek, który tym razem nie mógł uczestniczyć w symposium. Przy okazji wszyscy uczestnicy życzą swemu wielkiemu Dobrodziejowi szybkiego powrotu do zdrowia i pełnej działalności na rzecz krzewienia znajomości Biblii w naszym środowisku akademickim.

Symposium rozpoczął modlitwą o. lic. Stefan Żołneczek OFMCap, Rektor WSD oo. Kapucynów w Krakowie – jako gospodarz szóstego już między-

narodowego spotkania (od 2005 roku zawsze Ojcowie Kapucyni goszczą uczestników). Następnie wygłoszonych zostało osiem referatów:

1. o. dr hab. Dariusz Kasprzak OFMCap, UPJPII – *Wiktoryn z Petovium – pierwszy łaciński egzegeta chrześcijański*;
2. ks. prof. Anton Tyrol KU, Ružomberok – *Od života k Biblii a od Bible k votu* (referat z powodu nieobecności prelegenta wygłosił ks. dr hab. František Trstenský KU Ružomberok);
3. ks. dr hab. František Trstenský KU, Ružomberok – *Przykład Chrystusa w Flp 2,6-11*;
4. dr Anna Wajda UPJPII – *Wybrane motywy biblijne w bestiariach chrześcijańskich*;
5. ks. dr Bogdan Zbroja, UPJPII – *Odniesienia biblijne „Wiedzy Krzyża” św. Teresy Benedykty od Krzyża (Edyty Stein)*;
6. dr Daniel Slivka, Uniwersytet w Preszowie – *Interpretácia v židovskej tradícii po roku 70 po Kr.*;

7. ks. lic. Oleg Salomon, IT Lwów – *Biblijna tematyka i symbolika w poezji Liny Kostenko*;
8. dr Maria Kardas, Uniwersytet w Preszowie – *Antropologia mitologii mezopotamskiej*.

Po wygłoszonych referatach odbyła się wymiana myśli w formie dyskusji. Po przerwie, w czasie której celebrowana była Msza Święta o zdrowie i szybki powrót do sił ks. prof. Tomasza Jelonka, wygłoszone zostały pozostałe referaty:

9. dr Marcin Majewski, UPJPII – *Fenicki – język Biblos, Tyru i Sydonu w czasach biblijnych*;
10. mgr lic. Adam Wąsowski, UPJPII – *Arcykapłan, który „na zewnątrz bramy doznał cierpienia” (Hbr13, 12)*;

11. mgr Marzena Dukała, UPJPII – *Motyw ofiary na podstawie przedstawień synagogalnej mozaiki w Sefforis*;
12. mgr Sylwia Wajner, UPJPII – *Systemy wodne na terenie Jerozolimy*;
13. dr Zofia Włodarczyk, UR Kraków – *Historia zbawienia opowiedziana w Ogrodzie Biblijnym w Myczkowcach*;
14. dr Wojciech Kosek, UPJPII – *Dzieła Homera i innych pisarzy greckich jako źródło poznania mentalności Kościoła w Koryncie*;
15. ks. dr Stanisław Kozioł, Gródek Pod. – *Czytanie ikon w kontekście Biblii*.

Symposium zakończone zostało krótką dyskusją oraz modlitwą w intencji ks. Tomasza Jelonka.

Sprawozdanie z konferencji o Trójcy Świętej – dyskusje, kontrowersje, poszukiwania Kraków 25–26 marca 2011

Maciej Bogdalczyk

Jak zrozumieć jedną z największych tajemnic chrześcijaństwa? Czy Trójjedyny Bóg jest sprzecznością samą w sobie? Czy wiara w Trójcę jest szaleństwem? Czy może próba zrozumienia Trójcy jest szansą na zrozumienie przez człowieka samego siebie, a wiara jest tym, co odsłania to zrozumienie? Na te i inne ważne dla teologii oraz filozofii pytania próbowali odpowiedzieć uczestnicy *Konferencji o Trójcy Świętej – dyskusje, kontrowersje, poszukiwania*, która odbyła się 25 i 26 marca 2011 r., w kapitułarzu klasztoru oo. Dominikanów w Krakowie. Konferencja została zorganizowana przez Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie (Collegium Bobolanum) oraz Kolegium Filozoficzno-Teologiczne oo. Dominikanów w Krakowie. Konferencja zgromadziła reprezentantów z wielu ośrodków myśli teologicznej z Polski i z Włoch oraz liczne audytorium. W konferencji udział wzięli przedstawiciele: Kolegium Filozoficzno-Teologicznego oo. Dominikanów w Krakowie, Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie, Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego, Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Papieskiego im. Jana Pawła II w Krakowie, Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego oraz Uniwersytetu Gregoriańskiego w Rzymie. Wygłoszono siedem referatów.

Na sesji popołudniowej dnia 25 marca wyróżniono podstawowe koncepcje teologiczne Trójcy, zarówno te psychologiczne, jak i relacyjne. Najślynniejsza koncepcja relacyjna św. Tomasza z Akwinu postrzegana jako klasyczna stanowiła tło dla następnych wystąpień. Jak się później okazało, precyzja i adekwatność tomaszowego ujęcia tego zagadnienia nie straciła blasku w porównaniu z pozostałymi koncepcjami. Innym ciekawym ujęciem zagadnienia była koncepcja Josefa Moingta. Kluczowym elementem tego spojrzenia na zagadnienie Trójcy jest wydarzenie paschalne, będące zarówno wydarzeniem objawiającym człowiekowi Trójcę, jak i wydarzeniem umiejscowionym w historycznym czasie. Wydarzenie paschalne ukazuje Boga zwróconego ku człowiekowi oraz wychwytuje wzajemne relacje pomiędzy osobami boskimi. Następnie przedstawiono referat, w którym ewentualne wady i braki tomaszowej koncepcji o Trójcy przedstawiono jako zalety, jednocześnie wykazując świetność myśli Akwinaty. Sesję popołudniową zakończył referat przybliżający ujęcie trynitarnie w myśli Hansa Ursa von Balthasara, akcentujące rolę Ducha Świętego i pojęcie daru, jako podstawowego trynitarnego budulca koncepcji Trójcy u niemieckiego jezuitę.

Poranna sesja, odbywająca się w następnym dniu, rozpoczęła się od zaprezentowania myśli trynitarniej Mariusza Wiktoryna z IV wieku n.e., który w zachodnim kościele był prekursorem teologicznej myśli nad Trójjedynym Bogiem w jej neoplatonickim nurcie. Następny referat odnosił się pluralistycznych i przez to różnorodnych prób ujęcia tajemnicy Boga w Trójcy Jedynej.

Konferencję zakończyła głęboka refleksja nad Bogiem jako Tym, który niezbędny jest do zrozumienia człowieka przez siebie samego. Próba ta została osadzona w teologicznej myśli Josefa Ratzingera, obecnego papieża Benedykta XVI.

Podczas burzliwej, ale poprowadzonej w serdecznej atmosferze dyskusji, podniesiono zarzut wobec dotychczasowych teologicznych ujęć Trójcy Przenajświętszej, z którym zgodziło się wielu uczestników. Zarzut odniesiony został do sztucznego, a przez to nieadekwatnego i niepełnego, podziału w przedstawianiu Trójcy na Trójcę immanentną (samą w sobie) i Trójcę objawiającą się w ekonomii zbawienia.

Konferencja stała się dogodną płaszczyzną do wymiany teologicznych koncepcji trynitarnego ujęcia Boga, ostatecznie niedoskonałych, przez co tajemnica Trójjedynego Boga stanowi inspirację do dalszych teologicznych i filozoficznych poszukiwań.

Sympozjum biblijne we Lwowie–Brzuchowicach

Anna Wajda

W dniu 1 marca 2011 r. w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Lwowskiej we Lwowie–Brzuchowicach odbyło się kolejne, bo już trzecie w tym miejscu, sympozjum *Biblia w kulturze świata*, zorganizowane przy współpracy Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II z władzami tamtejszego Seminarium oraz Instytutu Teologicznego im. św. Józefa Bilczewskiego. Sympozjum to, dzięki pomysłowi i inicjatywie biblisty, ks. prof. dr hab. Tomasa Jelonka (UPJPII), było równocześnie, w historii spotkań poświęconych tej tematyce, dziewiątym zjazdem naukowców, którzy czerpiąc z bogactwa Starego i Nowego Testamentu pokazują, że Biblia jest księgą religijną, która nie tylko wyrosła z ludzkiej kultury, ale także ją odzwierciedla i kształtuje.

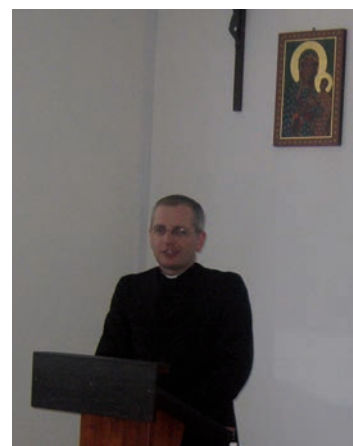
Na sympozjum wygłoszono dziewięć referatów. Pięć z nich przygotowali prelegenci związani z UPJPII, a pozostałe cztery przedstawili naukowcy pracujący na Ukrainie.

1. dr inż. Anna Wajda, doktorantka UPJPII – *Biblijne metafory orła i lwa jako sposób opisu Bożego działania*
2. dr inż. Zofia Włodarczyk, UR w Krakowie – *Egzemplifikacja problematyki bramy i owczarni w Ogródzie Biblijnym w Myczkowcach*
3. mgr lic. Adam Wąsowski, doktorant UPJPII – *Architektura bramna starożytnego Izraela a Jezusowe określenie „Ja jestem bramą” (J 10, 1.7.9)*
4. dr Wiesław Kic, UPJPII – *Życie monastyczne na Pustyni Judzkiej w okresie bizantyjskim*

5. dr Marcin Majewski, UPJPII – *Najważniejsze dialekty języka kananejskiego*
6. dr Natanaela Zwijacz, OSU (UPJPII) – *Sakralny charakter obozu izraelskiego na pustyni w Księdze Liczb*
7. ks. mgr lic. Włodzimierz Kuśnierz, Instytutu Teologicznego im św. J. Bilczewskiego we Lwowie – *Inkulturacyja u św. Łukasza*
8. ks. mgr lic. Oleg Salamon, rektor WSD we Lwowie–Brzuchowicach – *Pragnienie Boga w Ps 42, 2–3*
9. ks. dr Stanisław Koziół, WSD Diecezji Kamieniec Podolski w Gródku na Podolu – *Przesłanie ikony – Anastasis*

W ten sposób spotkanie we Lwowie–Brzuchowicach po raz kolejny stało się okazją do wysłuchania interesujących referatów, a także do wymiany doświadczeń, ciekawych dyskusji i zacieśnienia międzynarodowych kontaktów.

Ks. dr Jacek Uliasz,
dyrektor Instytutu
Teologicznego
im. Św. J. Bilczewskiego
we Lwowie – Brzuchowicach
wita uczestników Sympozjum

Powołani do komunii z Bogiem i człowiekiem

XLI Sympozjum Katechetyczne Międzynakonnego Wyższego Instytutu Katechetycznego

s. dr. Anna Emanuela Klich

Powołani do komunii z Bogiem i człowiekiem to temat XLI Sympozjum Katechetycznego, które odbyło się 12 marca 2011 r. w Międzynakonnym Wyższym Instytucie Katechetycznym. Rozważane tematy, podejmujące problem jedności z Bogiem – wymiar wertrykalny oraz jedności z drugim człowiekiem – wymiar horyzontalny, wpisały się w znaczący sposób w tegoroczny program duszpasterski Kościoła Katolickiego w Polsce.

Całość rozważań i medytacji rozpoczęła się od Eucharystii celebrowanej pod przewodnictwem dziekana Wydziału Teologicznego UPJPII II, ks. dr hab. Jana Szczurka. Wszystkich zebranych przy ołtarzu Pańskim przywitał ks. dr hab. Stanisław Wypych CM, wprowadzając atmosferę i poczucie komunii. Po zakończonej Eucharystii, zjednoczeni z Jezusem w Komunii Świętej, wszyscy zebrani udali się do auli, by tam uczestniczyć w dalszej części sympozjum.

Dyrektor MWIK-u, s. dr Emmanuela Klich OSU, przywitała prelegentów, obecne na sympozjum siostry zakonne, siostry studentki oraz wszystkie przybyłe osoby świeckie i duchowne, po czym prorektor UPJPII, ks. prof. Wojciech Misztal dokonał otwarcia sympozjum.

W pierwszej sesji, której przewodniczył ks. dr Roman Mazur SDB, jako pierwszy swój referat *Zapowiedź wspólnoty z Bogiem w Starym Przymierzu* wygłosił ks. dr hab. Mirosław Wróbel. Prelegent ukazał historię zbawienia w trzech etapach: 1) akt stwórczy jako wyraz *communio*, 2) grzech pierworodny – jako zerwanie *communio* oraz 3) przymierze – odnowienie *communio*. Wyjaśnił, że Bogu zależy na tworzeniu wspólnoty ze swoim stworzeniem, jednak grzech dokonuje wielkiego spustoszenia i zniszczenia tej jedności. W odpowiedzi Bóg nie zostawia człowieka w jego grzechu, lecz dąży do przymierza z nim, jako daru swojej bezinteresownej miłości.

W drugim wystąpieniu ks. prof. Wojciech Misztal poruszył przedstawił referat pt. *Trynitarny wymiar komunii z Bogiem*. Rozpoczął w nim od ukazania wiary w Trójcę Świętą jako istoty chrześcijaństwa oraz od pytania, czy komunია z Bogiem mogłaby nie być trynitarna. W odpowiedzi stwierdził, że relacja z jedną z Osób Trójcy jest relacją ze wszystkimi, ponieważ przez chrzest święty każdy

człowiek został włączony w Trójcę Świętą, oczyszczony i upodobniony do Boga. Komunია z Bogiem Ojcem, Synem Bożym i Duchem Świętym nie niweluje ludzkich słabości, ale daje poczucie bycia kochanym. Mimo ułomności człowieka Bóg ma swoje sposoby, by go ze sobą zjednoczyć.

W kolejnym referacie – *Źródło i szczyt komunii w liturgii* s. dr hab. Adelajda Sielepin CHR podkreśliła, że Eucharystia i sakramenty są życiem Kościoła, w nich Jezus jednoczy się ze swoim ludem. Wśród wszystkich sakramentów Eucharystia w sposób szczególny jest podstawą budowania jedności, ponieważ jednocząc człowieka z Jezusem staje się źródłem komunii we wspólnocie Kościoła. Wiąże się z tym nierozłącznie sakrament pokuty, który wyraża stałe dążenie Kościoła ku komunii z Bogiem i człowiekiem.

Niejako przedłużeniem tematu podjętego przez s. Sielepin był kolejny wykład, który wygłosił ks. dr Paweł Holc CM – *Kościół jako communio*. Ks. Holc określił rzeczywistość Kościoła jako złożoną. Kościół jest tajemnicą wiary, a jednocześnie rzeczywistością empiryczną, której doświadczamy na co dzień. *Communio* jako istota Kościoła wypływa z obcowania z Bogiem-Trójcą, a działania Kościoła wypływają z samej misji Jezusa. Do tych działań należą: 1) *martyria* – przepowiadanie i dawanie świadectwa, 2) *liturgia* – kult i sakramenty oraz 3) *diakonia* – służba we wzajemnej miłości i jedności. Kościół posiada strukturę ministerialną i charyzmatyczną, która to struktura pozostaje w pewnym napięciu, nadając komunii Kościoła charakter twórczy. Kościół powszechny jest komunią wspólnot, Kościołów lokalnych, a jego centrum jest wspólna celebrowanie Eucharystii.

O. dr hab. Jarosław Kupczak OP przybliżył zebranym osobę papieża Polaka w referacie pt. *Jan Paweł II – świadek i nauczyciel komunii z Bogiem i ludźmi*, określając jego nauczanie w aspekcie daru i komunii. W sposób wyrazisty to ujęcie zjednoczenia z Bogiem i ludźmi wyraziło się najpierw w książce *Miłość i odpowiedzialność*. Być darem to afirmować drugą osobę, darzyć ją miłością, życzliwością, przyjaźnią. Darzyć drugiego miłością oblubieńczą, której istotą jest oddanie kochanej osobie samego siebie. Najwyższym rodzajem miłości jest przyjaźń

i na tej przyjaźni właśnie opiera się relacja człowieka z Bogiem. Taki też był Jan Paweł II – cały oddany człowiekowi i Bogu. Pokazał, że człowiek jest zdolny zarówno do bycia darem, jak też do umiejętności przyjęcia daru.

Przechodząc od wymiaru wertykalnego do wymiaru horyzontalnego, podczas kolejnego referatu zostało poruszone zagadnienie *Jedności osoby ludzkiej w aspekcie psychologicznym*, wygłoszonym przez dr Aleksandrę Gałę, w którym pokazała ona, iż wewnętrzny pokój nie jest dany naturalnie, jest natomiast zadaniem rozwojowym człowieka.

Drugiej, popołudniowej części sympozjum przewodniczył ks. dr Włodzimierz Skoczny, a rozpoczęła się ona od prelekcji państwa Iwony i Krzysztofa Grabców, których wystąpienie nosiło tytuł: *Budowanie jedności małżeństwa i rodziny*. Przedstawili oni małżeństwo jako wspólnotę, która swój prawzór komunii czerpie z „Boskiego MY” i wskazali, opierając się na Piśmie Świętym, iż miłość małżeńską buduje się w oparciu o życie sakramentalne, modlitwę, słuchanie Słowa Bożego, wzajemne dawanie świadectwa, a jej źródłem jest Eucharystia.

Katecheza miejscem formowania do wspólnoty – to temat wystąpienia s. dr Weroniki Dryl OSU. W swoim referacie s. Dryl zwróciła uwagę na to, że podstawowym zadaniem katechezy jest właśnie formowanie do wspólnoty Kościoła, który dla katechizowanych ma się stać wspólnotą z „wyboru”, a nie tylko z „metryki”. Referentka zwróciła uwa-

fot. K. Mleczek

gę na ogromne zadanie i odpowiedzialność misji katechety. Dr Sławomir Hinc w swojej prelekcji pt. *Rola wartości w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego* podkreślił, iż rolą wychowawcy jest dostrzec dobre, mocne strony wychowanka i na nich się skoncentrować, na nich budować wartości, które mają być przekazane.

Ostatnim głosem było świadectwo s. Pauliny Łuby SCB, s. Fides Krawczyk CSFN oraz s. Barbary Zabrzskiej ZSAPU zatytułowane *Budowanie wspólnoty zakonnej*. Siostry Mistrzynie podzieliły się doświadczeniem swoich wspólnot zakonnych i wskazały na praktyczne elementy, które mogą pomóc w budowaniu jedności i miłości siostrzanej.

Tegoroczne sympozjum *Powołani do komunii z Bogiem i człowiekiem* ukazało piękno i wielkość tego powołania oraz było próbą odpowiedzi, jak do tej komunii dążyć, jak o nią zabiegać. Wzorem i tym, który powołuje jest sam Jezus Chrystus, dlatego zbierając wszystkie usłyszane treści, uczestnicy sympozjum zanieśli je do stóp Chrystusa, do kaplicy, by tam, pod przewodnictwem ks. dra Włodzimierza Skocznoego trwać w kontemplacji ikony *Chrystus i Abba Menas*. Atmosfera modlitwy oraz przekaz rzetelnej wiedzy i świadectwa prelegentów sprawiły, że dzień ten stał się rzeczywistym doświadczeniem komunii oraz prawdziwą ucztą duchową, z której każdy mógł zaczerpnąć coś dla siebie.

dokończenie ze strony 7

Dyskusję panelową poprowadził o. prof. Andrzej Napiórkowski OSPPE. Do grona panelistów należeli: ks. proboszcz Jarosław Antosiuk z Cerkwi Prawosławnej, ks. Tadeusz Dziejczak z Kościoła rzymskokatolickiego, ks. proboszcz Roman Pracki z Kościoła ewangelicko-augsburskiego, Agnieszka Godfrejów-Tarnogórska z Kościoła ewangelicko-augsburskiego, ks. dr Zbigniew Sobolewski z Caritas Polska oraz ks. dr hab. Grzegorz Ryś, rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie i kierownik Katedry Historii Kościoła w Średniowieczu UPJ-

PII. W dyskusji poruszono szereg zagadnień, m.in. współpracę kościołów chrześcijańskich w Tanzanii, misyjność w dokumentach Światowej Federacji Luteranckiej, obecność młodych we wspólnotach kościelnych, uobecnianie Kościoła powszechnego w Kościołach lokalnych, świadomość różnic międzykonfesyjnych, współpracę Caritas Polska z odpowiednikami tej instytucji w innych wspólnotach chrześcijańskich, praktyczny wymiar ekumenizmu, ekumenizm serca. Konferencję podsumował o. dr Marek Chojnacki OCist.

Syria *ex post* – wspomnienia cz. I

ks. Marcin Wróbel, fot. autora

Wsluchując się w doniesienia medialne o kolejnych zamieszkach na terenie Syryjskiej Republiki Arabskiej, wpisujących się w bliskowschodni scenariusz walk, których zwieńczeniem jest zazwyczaj odsunięcie rządzących od władzy, pamięcią sięgamy wstecz do dnia 7 lutego br., gdy w zimowy wieczór o godz. 20.30 rozpoczął się wyjazd naukowy grupy studentów Katedry Historii Religii Bliskiego i Dalekiego Wschodu pod kierunkiem ks. prof. Krzysztofa Kościelniaka. Cel wyprawy: bezpośredni kontakt z Orientem, co w praktyce wyrażało się m. in.: w rozmowach z miejscową ludnością (prowadzonych oczywiście w języku arabskim), zapoznanie się z zabytkami kultury muzułmańskiej, a także dziełnictwem chrześcijańskim Syrii.

Pierwszy etap naszej podróży to wieczorny przejazd autokarem na lotnisko w Budapeszcie. Nikt chyba – no może za wyjątkiem Mudira (ks. prof. Kościelniaka) – nie przewidywał, że w porównaniu z tym, co nas miało czekać w Syrii, korzystamy ze zbytków (2 siedzenia przypadające na 1 osobę). Podróż nocą przebiegła pod znakiem regeneracji sił zgromadzonych, z których każdy oddał się w objęcia Morfeusza oraz jego ojca Hypnosa. Nad ranem byliśmy już na lotnisku, skąd samolot zabrał nas do Stambułu w Turcji. Na miejscu pierwsza z niespodzianek – temperatura ok. 18°C. Drugą okazała się autobusowa pielgrzymka z przesiadkami, w celu dotarcia na Otagar – miejsce, z którego autokary pokonują trasę Stambuł – Antiochia w bagatela... 16 godzin! Cóż to była za niezwykła podróż. W autokarze niezwykle uprzejmy, młody Turek pełnił rolę stewarda. To dzięki jego uprzejmości, co pewien czas otrzymywaliśmy – wg własnego uznania – napoje, słodycze oraz mogliśmy rozkoszować się cudowną wionią wody różanej (mającej chyba zabić „mikroklimat”, emanujący ze zdjętych butów).

Wreszcie osiągnęliśmy cel. Na przejściu granicznym po syryjskiej stronie ciepłym

uśmiechem z ogromnego banera witał nas – pierwszy raz tego dnia i nie ostatni podczas całej wyprawy – prezydent Baszar al-Assad, od 2000 r. niekwestionowany przywódca kraju. Po załatwieniu formalności, podążyliśmy do drugiego co do wielkości miasta w Syrii – Aleppo. Na miejscu szybki kwaterunek w hotelu (który później stanie się punktem odniesienia do subiektywnego klasyfikowania przez naszą grupę kategorii tamtejszych hoteli) i eskapada. Najśłynniejszym zabytkiem Aleppo jest cytadela Kalat Halab, położona na skalnym wzniesieniu w centrum miasta. Jej początki sięgają czasów Seleucydów. To właśnie w jej lochach więziono Renalda z Chatillon – nietuzinkową postać w pantonie Krzyżowców. Niestety, choć duch był ochoczy, to ciało okazało się nader słabe, dlatego zwiedzanie zakończyliśmy strawą i błogim snem, by następnego dnia podjąć trud dalszej wyprawy.

Kolejny dzień to przede wszystkim pobudka ok. godz. 5.00. Powód – poranny pociąg (można tylko pozazdrościć i życzyć sobie w Polsce takiego standardu kolei) do Latakii – rodzinnego miasta prezydenta kraju oraz matecznika Alawitów. Na miejscu nauczyliśmy się co to znaczy oszczędność miejsca oraz podróżowanie tanimi środkami, gdy 11-osobowy bus zdołał pomieścić 20 osób z bagażami. Te drobne niedogodności z całą pewnością wynagrodziła nam etniczna muzyka, towarzyszące jej przepiękne krajobrazy i ostatecznie zamek Saone (dziś zwany zamkiem Saladyna) – stara forteca fenicka z pierwszego tysiąclecia p.n.e., należąca niegdyś do miasta Arwad, a używana podczas podbojów Aleksandra Macedońskiego. Swoją sławę zamek zawdzięczał joannitom, którzy od połowy XII wieku zajęli się jego rozbudową, czyniąc z niego jedną z największych fortec w Ziemi Świętej, uchodzącą za nie do zdobycia (co jednak zweryfikował Saladyn, zdobywając twierdzę w 1188 r.). Ostatnim celem tego dnia był Qalaat Marqab – XII-wieczny

zamek stojący na szczycie wzgórza, ponad nadmorskim miasteczkiem Banijas. Jest to jedna z najważniejszych fortec krzyżowców, która stała się siedzibą wielkiego mistrza joannitów, natomiast po upadku Jerozolimy była to główna siedziba zakonu, aż do poddania warowni muzułmanom, gdy władze zakonu podjęły decyzje o przeniesieniu się do Akki. Z głowami pełnymi wrażeń udaliśmy się na spoczynek do miejscowości Tartus.

Następnego dnia czekała nas wyprawa łodzią na wyspę Arwad – ostatnią posiadłość krzyżowców w Ziemi Świętej administrowaną przez Templariuszy. Chyba nikt z nas nie zapomni błękitnego nieba i lazurowego morza, zwłaszcza, że w tym czasie w Polsce nadal panowała zima. Ostatnią i chyba największą atrakcją militarną wśród fortyfikacji krzyżowców był Crac de Chevalier (twierdza rycerzy) – gotycka budowla obronna, uchodząca za wzór zamku obronnego. P. Theroux pisał o nim, że ucieleśnia bajkowy zamek z dziecięcych fantazji, z turniejami, rycerzami w zbrojach i łopoczącymi na wietrze proporcami, zaś T. E. Lawrence nazwał go po prostu „najpiękniejszym zamkiem na świecie”.

Kolejny etap podróży to Apamea, nazwana tak przez twórcę miasta – Seleukosa I Nikatora na cześć

swojej baktryjskiej żony. Pozostałości dwukilometrowej kolumnady wzdłuż *Cardo Maxima* świadczą o dawnej świetności tego niegdyś półmilionowego miasta, którego ulicami przechadzali się filozofowie prowadząc neoplatonickie dysputy. Dziś między ruinami Apamei kręcą się zgłodniałe psy, które, kiedy wyczuły dobre serce Pani Joanny Małochy, nie chciały jej opuścić, dopóki nie wydała im niemal całego zapasu chleba.

Znowu bus – i znowu jedziemy – ale przecież nie ma co narzekać, bo jedziemy bez plecaków, więc przestrzeni aż nadto. Kolejny przystanek – Sergilla. Najlepiej zachowane w Syrii „miasto umarłe”. Zamarło w nim życie, podobnie jak w innych okolicznych miastach w VII wieku, kiedy najazd muzułmański zaburzył równowagę handlu między Apameą i Antiochią. Owiana czerwono-brunatnym pyłem syryjskiej ziemi Sergilla ujęła nas swoim urokiem. Idąc wzdłuż ścieżki, która wiedzie do miasta mijają się kamienne sarkofagi. Nieco poniżej stoi łaźnia – jedna z niewielu zachowanych wczesnochrześcijańskich łaźni, obok znajduje się *andron* – rodzaj starożytnego klubu dla mężczyzn. Domy znaczone krzyżami kolejny raz przypomniły nam o niegdyś silnej obecności na tych ziemiach chrześcijaństwa. Opuściliśmy Sergillę i ruszyliśmy już nieco głodni

w drogę powrotną do Hamy, po cichu licząc na to, że nasz łaskawy Mudir zgodzi się tam na przerwę obiadową i będziemy mogli zażyć rozkoszy tamtejszej *shaormy* z ziemniaczkami. Po drodze zatrzymaliśmy się na chwilę, by zobaczyć piramidalny grobowiec dekorowany motywem akantowych liści, z pięknymi sarkofagami wewnątrz w najstarszym i najrozleglejszym z „umarłych miast” Syrii – Al-Bara.

Cała ta wyprawa zapisze się w pamięci wszystkich jej uczestników jako niesamowita przygoda i czas zdobywania wiedzy i niezwykle ciekawych doświadczeń.

Finis coronat opus

ks. Marcin Wróbel, fot. autora

Fantastycznym dopełnieniem obozu naukowego w Syrii – gdzie m.in. studenci uczestniczyli w liturgiach różnych denominacji tamtejszego chrześcijaństwa – okazało się spotkanie zorganizowane 24 lutego 2011 r. przez Katedrę Historii Religii Bliskiego i Dalekiego Wschodu z ks. bpem Krzysztofem Nitkiewiczem – ordynariuszem diecezji sandomierskiej. Tematami wykładu były: bogactwo Kościołów Wschodnich (ich podział, struktura hierarchii, stosunek do bpa Rzymu), ruch unijny na Bliskim Wschodzie (geneza, założenia, osiągnięcia) oraz złożona problematyka Kościoła Katolickiego w krajach Bliskiego i Dalekiego Wschodu. Ponadto zgromadzeni w gmachu auli biblioteki UPJPII, mogli również zapoznać się z pracami Kongregacji ds. Kościołów Wschodnich, która zajmuje się sprawami dotyczącymi katolickich Kościołów wschodnich oraz ich wiernych na całym świecie. To właśnie w strukturach tej dykasterii pracował bp. Nitkiewicz, piastując funkcje jej podsekretarza w latach

2002-2009. W czasie spotkania czcigodny gość wielokrotnie odwoływał się do swojego bogatego doświadczenia w dziedzinie dyplomacji watykańskiej. Wspominał podróże po krajach Bliskiego Wschodu, jak również przytaczał szereg anegdot, będących owocem spotkań z tamtejszą kulturą. Choć samo spotkanie rozpoczęło się wykładem o godz. 11.30, to wcześniej – dzięki uprzejmości dyrekcji: ks. Jana Bednarczyka oraz p. Władysława Szczęcha – ks. bp. Nitkiewicz, w asyście ks. prof. Krzysztofa Kościelniaka zwiedził gmach biblioteki, zapoznał się z jej bogatymi zbiorami, a także odwiedził sale Katedry Historii Religii Bliskiego i Dalekiego Wschodu, uważnie przyglądając się zgromadzonym tam eksponatom. Wyraził także uznanie dla studentów zmagających się z arkanami języka arabskiego oraz osiągnięć Katedry, zapewniając przy tym o chęci współpracy, szczególnie w kontekście planowanego przez diecezję sandomierską przyszłorocznego sympozjum.

**Fundacja im. Świętej Królowej Jadwigi
dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie**
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 25
e-mail: fundacja@upjp2.edu.pl
www: www.upjp2.edu.pl/fundacja

konto bankowe: 19 1240 4533 1111 0000 5431 1945

Podróż za doświadczeniem – Międzywydziałowe Studium Języków Obcych w Berlinie

Marta Krzanowska, fot. autora

Od 31 stycznia do 4 lutego 2011 jako przedstawicielki Międzywydziałowego Studium Języków Obcych UPJP II, w składzie: kierownik MSJO – mgr Maria Banach, z-ca kierownika – mgr Marta Krzanowska, mgr Bożena Machowska-Jaros oraz mgr Magdalena Łubiarz skorzystałyśmy z możliwości, jakie daje program ERASMUS i odwiedziłyśmy berlińskie Centrum Językowe Uniwersytetu Humboldta. Głównym celem wyjazdu była wymiana doświadczeń dotyczących nauki języków obcych, poznanie struktury tamtejszego Centrum Językowego, zasad jego funkcjonowania, metod pracy i procesów dydaktycznych. W ramach wyjazdu nie ograniczyłyśmy się jedynie do nawiązania kontaktów pomiędzy naszymi jednostkami językowymi, ale spotkałyśmy się także z dziekanem Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Humboldta, prof. Slenczką oraz hospitałyśmy zajęcia z języków klasycznych: łaciny i greki. Przedstawicielki MSJO UPJP II, a zwłaszcza klasycy: mgr Maria Banach i mgr Bożena Machowska-Jaros, były pod nieukrywanym wrażeniem imponującej ilości godzin nauki języków klasycznych, co wyraźnie przekłada się na poziom prowadzonych zajęć oraz stopień trudności czytanych tekstów (zajęcia z języków starożytnych odbywają się tam w wymiarze 8 godzin tygodniowo przez trzy semestry, co daje w sumie kurs 360-godzinny). Tamtejszy Wydział Teologiczny różni się natomiast od naszego przede wszystkim tym, że w przeważającej mierze wykładana tam jest teologia protestancka. Działają jedynie trzy instytuty zajmujące się teologią katolicką.

Najwięcej czasu grono lektorek MSJO UPJP II spędziło jednak w budynku samego Centrum Językowego Uniwersytetu Humboldta w Berlinie, przy Dorotheenstraße 65, gdzie mieści się sekretariat Studium, Mediateka, a przede wszystkim sale wykładowe, wszystkie wyposażone w rzutniki multimedialne. Tam przeprowadzone zostały hospitacje zajęć z języka łacińskiego, niemieckiego i rosyjskiego. Studenci berlińskiego Uniwersytetu mogą wybrać kurs

językowy dopasowany do swojego poziomu zaawansowania i potrzeb wynikających ze studiowanego kierunku, spośród standardowych kursów komunikacyjnych oraz specjalistycznych zajęć językowych. Na zajęciach z łaciny wykładowca, filolog klasyczny Marc Brüsel, stosował metodę typową również dla naszych zajęć na poziomie zaawansowanym. Studenci prezentowali własne propozycje przekładów fragmentów tekstu. Przekłady te były wspólnie dyskutowane, pojawiały się inne propozycje, prowadzący wychwytywał błędy i zespołowo ustalano końcowy właściwy przekład. Dzięki hospitacjom zyskałyśmy informacje na temat układu i częstotliwości zajęć, programów nauczania, poziomów zaawansowania poszczególnych grup i ich liczebności, zasad oceniania i egzaminowania. Byłyśmy również pod dużym wrażeniem multimedialnego wyposażenia każdej sali oraz wspaniale wyposażonej Mediateki, która umożliwia studentom poszerzanie wiedzy zdobytej w czasie zajęć.

W czasie licznych spotkań z kierownictwem wymieniliśmy się również wiedzą na temat funkcjonowania lektoratów na uczelniach wyższych, omówiliśmy pozytywne i negatywne strony działalności centrów językowych w strukturze całego uniwersytetu oraz zaprezentowałyśmy Uniwersytet Papieski Jana Pawła II i Międzywydziałowe Studium Języków Obcych.

Zwieńczeniem naszego pobytu w Niemczech były odwiedziny Pergamonmuseum, gdzie mogłyśmy docenić piękno ołtarza pergamońskiego oraz w Jüdisches Museum Berlin. Wizyta ta była niezwykle pożyteczna i inspirująca. Miała jedną tylko wadę – była zdecydowanie za krótka.

Pragniemy złożyć serdecznie podziękowania Pani Dyrektor Centrum Językowego Uniwersytetu Humboldta w Berlinie, Dr. Elke Rößler, która nie tylko zaprosiła nas do Centrum Językowego, zaprezentowała jego wieloaspektową działalność, ale i wspaniale zorganizowała cały nasz pobyt w tym mieście.

Czuwanie pod Oknem Papieskim

Sylwia Michalak

fot. Marcin Koziak

Tradycyjne czuwanie pod Oknem Papieskim na ul. Franciszkańskiej w rocznicę śmierci Jana Pawła II, która w tym roku wypadła 2 kwietnia br., wpisało się w radosne przygotowania do Jego rychłej beatyfikacji. Tłumy krakowian przybyły na czuwanie modlitewno-artystyczne, przygotowane przez Uniwersytet Papieski Jana Pawła II, Duszpasterstwo Akademickie Patmos oraz Teatr Hagiograf im. Św. Teresy z Lisieux.

Dwie godziny czuwania wypełnione zostały modlitwą, pieśniami oraz różnorodnymi tekstami czytаныmi przez studentów i aktorów takich jak Jacek Lecznar i Izabela Drobotowicz-Orkisz. Modlitwę różańcową oraz akt przebaczenia i pojednania poprowadzili ks. dr hab. Andrzej Muszala oraz ks. Stanisław Kucharek. Trzykrotnie usłyszeć można było także głos Ojca Świętego przemawiającego przed laty z tego samego okna. O 21.00 odczytana została modlitwa Jana Pawła II – *Ave Maria*, a między jej strofami rozbrzmiał *Apel Jasnogórski*. Swoistym hymnem spotkania stała się piosenka w wykonaniu Pawła Orkisz pt. *Pojednanie to ty*, która tak zapadła w serca słuchaczy, że potem nucili ją, wracając do domu.

Niedługo przed pamiętną godziną śmierci Ojca Świętego do zebranych dołączył ks. kard. Stanisław Dziwisz. Przemówił on następującymi słowami: *Myszę, że Jan Paweł II raduje się z nami, widząc tylu przybyłych. A ja chciałbym dzisiaj ogłosić, że koń-*

*czymy żałobę po sześciu latach. Radujemy się od dziś zapowiedzią wyniesienia Go na ołtarze. Metropolita nawoływał też do rozpoczęcia nowenny w intencji pojednania narodu polskiego, która miałaby zakończyć się 10 kwietnia, w rocznicę katastrofy smoleńskiej oraz zbrodni katyńskiej. Z jego ust padło wezwanie: *Janie Pawle II, Wielki, Błogosławiony – módl się za nami!**

Godzina 21.37 przywitana została w milczeniu, a nad Krakowem rozniósł się głos wawelskiego Zygmunta. Troje studentów udało się z kwiatami na dziedziniec Kurii, aby złożyć je pod pomnikiem Ojca Świętego. Po odśpiewaniu *Barki*, kard. Dziwisz udzielił wszystkim zebranych błogosławieństwa.

Jeszcze długo rozlegał się śpiew scholii i licznie zgromadzonych ludzi. Wykonano takie utwory, jak *Abba Ojczy, Wy płyn na Głębię, czy Zaufaj Panu*. Na scenie pojawił się także rektor Uniwersytetu Jana Pawła II – ks. prof. Władysław Zuziak.

Konferencje

Serdecznie zapraszamy do uczestnictwa w konferencjach naukowych, współorganizowanych przez UPJPII w najbliższym czasie:

● *Odpowiedzialność w mediach* – odpowiedzialność mediów

Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UPJPII oraz Sekcja „Aksjologia Komunikowania” Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej zapraszają na V Międzynarodową Konferencję Naukową Etyki Mediów *Odpowiedzialność w mediach – odpowiedzialność mediów*, która odbędzie się w Krakowie w dn. **19–20 maja 2011 roku**. Media kryją w sobie ogromny potencjał dobra, które można i trzeba wyzwalać poprzez odpowiedzialne działania. Brak odpowiedzialności mediów prowadzi do hamowania rozwoju społeczności i szkodenia integralnemu dobru człowieka. W czasie konferencji podejmiemy próbę analizy z różnych perspektyw problematyki odpowiedzialności współczesnych mediów. Zapraszamy do aktywnego udziału w konferencji, zgłoszenia można nadsyłać do **30 kwietnia br.** Szczegóły znajdują się na stronach: www.upjp2.edu.pl oraz www.ptks.pl.

● *Church's Thesis: Logic, Mind and Nature*

Studia Logica, Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych i Wydział Filozoficzny UPJPII w Krakowie zapraszają na konferencję: *Church's Thesis: Logic, Mind and Nature*, która odbędzie się w dniach **3–5 czerwca 2011 r. w Krakowie**. Więcej szczegółów na stronie: www.studialogica.org/TrendsIX.

● *What is life?* *Theology, Science and Philosophy*

Centrum Teologii i Filozofii oraz UPJPII w Krakowie, Center for World Catholicism and Intercultural Theology, DePaul University; Copernicus Center for Interdisciplinary Studies, Evans Chair for Religious Understanding, Brigham Young University; Institute for Faith and Learning, Baylor University; Academia Internacional de Filosofía, Instituto de Filosofía Edith Stein – Granada; Athenaeum Centre for the Social Doctrine of the Church, Università Cattolica del Sacro Cuore, Milano zapraszają na konferencję naukową: *What is life? Theology, Science and Philosophy*, która odbędzie się w dn. **24–28 czerwca 2011 r. w Krakowie**. Zainteresowanych zapraszamy na stronę internetową: <http://www.theologyphilosophycentre.co.uk/Krakow2011>.

Festiwal Nauki w Krakowie 2011

Materia – Człowiek – Kultura

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II zaprasza do wzięcia udziału w Festiwalu Nauki, który odbędzie się w dniach 12–14 maja br. W ramach niego można uczestniczyć w niezwykle ciekawych panelach naukowych, konkursie fotograficznym, koncertach, a także atrakcjach przygotowanych przez poszczególne wydziały, wśród których należy wymienić warsztaty telewizyjne, radiowe, tańców izraelskich i orientalnych oraz wiele, wiele innych interesujących propozycji. Dokładny program na stronie: www.upjp2.edu.pl.

Drodzy Czytelnicy!

Sługa Boży Jan Paweł II, który już wkrótce zostanie ogłoszony błogosławionym, posiadał niezwykłą właściwość przyciągania do siebie wszystkich ludzi. W czasie swojego pontyfikatu odbył niezliczoną ilość spotkań – tych indywidualnych, jak również w większym gronie. Wiele z nich zostawiło trwałe ślad nie tylko w pamięci i sercach ich uczestników, ale także na pewno w formie materialnej: w postaci fotografii. Choć są cennymi skarbami ich właścicieli, może warto niektórymi z nich się podzielić?

Vita Academica ogłasza konkurs fotograficzny na okładkę pt. *Chwile z Janem Pawłem II na zawsze zatrzymane*. Zachęcamy wszystkich czytelników do nadsyłania fotografii uwieczniających ich spotkania z Janem Pawłem II, wszystkie te chwile, gdy był blisko nas. Najlepsze zdjęcia zostaną opublikowane na okładce naszego biuletynu, a na ich autorów czekają upominki od redakcji. Fotografie prosimy przysyłać wyłącznie w formie elektronicznej (jak najlepszej jakości!) na adres: rzecznik@upjp2.edu.pl z informacją, iż zgadzają się Państwo na jego nieodpłatną publikację na łamach *Vita Academica*.

Przy okazji pragniemy poinformować, iż od przyszłego numeru *Vita Academica* wzbogaci się o nowy dział, w którym będzie miejsce na opinie, komunikaty o przedsięwzięciach naukowych i inne ważne informacje, które nasi czytelnicy będą chcieli przekazać innym. Wiadomości również prosimy przysyłać na podany wyżej adres mailowy.

Nasz ekspert ds. studenckich przy PKA

Z przyjemnością informujemy, że nasza studentka Aleksandra Zachara (Wydział Nauk Społecznych) pomyślnie przeszła rekrutację i została pierwszym z naszego Uniwersytetu ekspertem ds. studenckich przy Państwowej Komisji Akredytacyjnej. W tym roku zgłosiło się 92 kandydatów z całej Polski. Ekspertami zostało 14 nowych studentów. Gratulujemy!

Państwowa Komisja Akredytacyjna jest niezależną instytucją, działającą w ramach systemu szkolnictwa wyższego w Polsce na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. Podstawowym celem Komisji jest wspomaganie polskich uczelni publicznych i niepublicznych w budowaniu standardów edukacyjnych na miarę najlepszych wzorców obowiązujących w europejskiej i globalnej przestrzeni akademickiej. Działania te zmierzają do zapewnienia

absolwentom polskich szkół wyższych wysokiej pozycji na krajowym i międzynarodowym rynku pracy oraz do zwiększenia konkurencyjności polskich uczelni jako instytucji europejskich.

Państwowa Komisja Akredytacyjna realizuje swoją misję poprzez dokonywanie obligatoryjnych ocen jakości kształcenia oraz formułowanie opinii o wnioskach dotyczących uprawnień uczelni do prowadzenia studiów.

Nadrzędną wartością, którą Komisja kieruje się w swoich pracach jest obiektywizm tych ocen i opinii. Troską Komisji jest to, by jej oceny pozostawiały, w ramach obowiązującego prawa, szerokie pole dla autonomicznych inicjatyw promujących innowacyjność procesu dydaktycznego oraz wysoką kulturę jakości kształcenia. Poddanie się ocenie PKA jest obligatoryjne.

WARSZTATY DLA MŁODZIEŻY

**WYDZIAŁ HISTORII I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO
ZAPRASZA NA WARSZTATY HISTORYCZNE DLA MŁODZIEŻY.**

Rekrutacja 2011/ 2012

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
zaprasza do studiowania na kierunkach:

- **DZIENNIKARSTWO
I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA**
- **MUZYKA KOŚCIELNA**
- **FILOZOFIA**
- **HISTORIA**
- **OCHRONA DÓBR KULTURY**
- **NAUKI O RODZINIE**
- **TEOLOGIA**
- **HISTORIA SZTUKI**

upjp2.edu.pl

Studia podyplomowe na UPJPII

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
zaprasza do podjęcia studiów podyplomowych z zakresu:

- Archiwistyki
- Bioetyki
- Duchowości
- Dziennikarstwa
- Filozofii i Etyki
- Historii i Wiedzy o Społeczeństwie
- Konserwacji, Kształtowania Architektury i Aranżacji Wnętrz Obiektów Sakralnych
- Opieki Duszpasterskiej – NOWOŚĆ!
- Turystyki Religijnej – NOWOŚĆ!
- Wychowania Prorodzinnego

www.upjp2.edu.pl

rekrutacja@upjp2.edu.pl

polecamy

Zdzisław Gogola OFM Conv, Bronisława Fima FZŚ, *Świeccy Franciszkanie w Krakowie przy klasztorze św. Franciszka w XX wieku, Kraków 2009.*

Benignus Józef Wanat OCD

Z okazji 800-lecia zatwierdzenia Reguły św. Franciszka przez papieża Honoriusza III (1209-2009) ukazała się pionierska praca poświęcona Franciszkańskiemu Zakonowi Świeckich (dawniejsza nazwa III Zakon Franciszkański), przy klasztorze św. Franciszka w Krakowie. Publikacja w swej pierwszej części zawiera informacje o prawnych strukturach organizacyjnych życia i działalności świeckiej wspólnoty w Krakowie. Ukazany został w niej zarys dziejów tercjarstwa, statuty i reguły, ożywienie idei Franciszkańskiego Zakonu Świeckich od XIX wieku oraz organizacja i działalność wspólnoty do 1945 roku. Okres okupacji niemieckiej i sowieckiej w PRL był związany z ograniczeniami w działalności zewnętrznej Trzeciego Zakonu, dlatego z konieczności nastąpiła adaptacja do panującego systemu społecznego. Wspólnota w tym czasie brała czynny udział w roczystościach kościelnych i zakonnych, obłóczynach, profesjach, jubileuszach, pogrzebach i w spotkaniach regionalnych, w dniach skupienia, rekolekcjach, procesjach itd. Organizowała przedstawienia, akademie, opłatki, jasełka, adoracje Dzieciątka Jezus. Oddziaływała na mieszkańców Krakowa przez prowadzenie religijnej Biblioteki „Pokój i Dobro”, organizowanie wystaw malarstwa i rzeźby własnych artystów. Obowiązkiem wspólnoty była działalność charytatywna: opieka nad chorymi, udzielanie pomocy biednym, niesienie pomocy w załatwianiu starań dostania się do Domów Opieki Społecznej, organizowanie opieki duchowej i lekarskiej, organizowanie pomocy na misje etc.

Ozdobą i chwałą Franciszkańskiego Zakonu Świeckich są liczni święci i błogosławieni (ok. 150 osób). Natomiast 60 tercjarek i tercjarzy zmarło w opinii świętości i otwarte zostały ich procesy beatyfikacyjne.

Drugą część publikacji stanowi 80 biogramów tercjarzy z tego 59 opracowanych przez o. dra hab. Zdzisława Gogolę OFM Conv, a 29 przez samych członków Franciszkańskiego Zakonu Świeckich. Biogramy opracowane zostały na podstawie własnych relacji i zebranych dokumentów z osobistymi fotografiami.

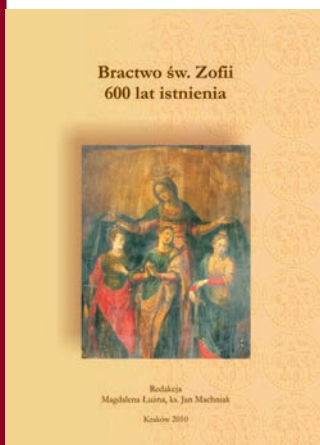
Publikacja jest oryginalna i nowatorska. Dotychczas żaden zakon w Polsce, a tym bardziej poszczególne klasztory, nie zdobyły się na opracowanie i wydanie tego typu publikacji, zawierającej biogramy świeckich członków zakonu, zwanych dawniej tercjarzami. Uczestniczą oni w dobrach duchowych pierwszego zakonu i starają się żyć jego charyzmatem. Członkowie jego, żyjąc na świecie i pracując w różnych sektorach życia społeczeństwa, w urzędach i zawodach apostołują słowem i przykładem życia. W praktyce realizują ogólny program dekretu o postolstwie świeckich II Soboru Watykańskiego. Praca ta jest dowartościowaniem ich wkładu w życie zakonu i Kościoła. Docenione i ukazane zostały postacie żyjące na świecie i wcielające w życie franciszkańską duchowość, promujące duchową kulturę w swoim otoczeniu i w różnych zawodach pracy. W aneksie znalazły się ważne dokumenty, jak statuty, regulaminy i tabele z wykazami braci (599) i siostr (669) z uwzględnieniem danych personalnych. Godna uwagi jest też piękna szata graficzna tej publikacji.

polecamy publikacje

Wydawnictwa Naukowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

Bractwo św. Zofii. 600 lat istnienia, red. Magdalena Łuzna, ks. Jan Machniak, Kraków 2010.

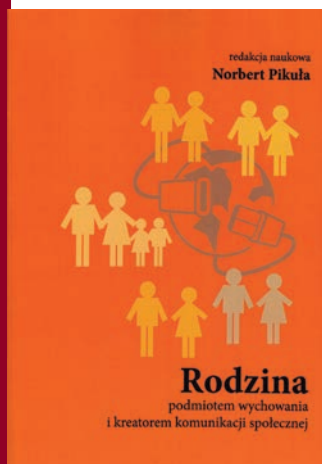
Dnia 30 stycznia 2010 roku zostało zorganizowane sympozjum z okazji 600-lecia istnienia Bractwa św. Zofii czyli Mądrości Bożej, działającego przy Kościele św. Marka w Krakowie. Sesji towarzyszyła wystawa poświęcona dziejom bractwa oraz występ zespołu *Perfugium*. Prezentowana publikacja jest dokumentacją tego sympozjum. Autorzy referatów starali się odtworzyć życie i działalność Bractwa św. Zofii na przestrzeni wieków na podstawie dokumentów archiwalnych. Odległy czas, pożary oraz zawieruchy wojenne spowodowały, że wiele archiwaliów bezpowrotnie zginęło. Celem bractwa jest posługa Chrystusowi Obecemu w liturgii i Jego spotkanie z ludźmi poprzez wspomaganie kapłanów w ich przekazie wiary, dokonywanym w sakramencie chrześcijańskiego wtajemniczenia. Cel ten członkowie bractwa realizują poprzez indywidualną ewangelizację. Ślady bractwa obecne są w kościele św. Marka w Krakowie w postaci Kaplicy Bractwa św. Zofii i ołtarza św. Zofii. Bractwo działa do dziś, ma swoją stronę internetową: www.bractwozofii.pl i stara się czynnie włączać się w działalność na terenie Archidiecezji Krakowskiej.

Renata Dulian

polecamy publikacje

Wydawnictwa Naukowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

Rodzina podmiotem wychowania i kreatorem komunikacji społecznej, red. nauk. ks. Norbert Pikuła, Kraków 2010.

Pierwszymi i głównymi wychowawcami dzieci są ich rodzice, oni też mają niezbywalny obowiązek pomagania swoim pociechom w harmonijnym rozwijaniu wszelkich wartości moralnych. W działaniach wychowawczych potrzebują jednak pomocy ze strony społeczeństwa i państwa. Czytamy o tym w *Deklaracji o wychowaniu chrześcijańskim* Soboru Watykańskiego II. Problemom tym poświęcona jest publikacja pod red. ks. Norberta Piкуły. Zagadnienia zostały ujęte w trzech grupach tematycznych: Rodzina – Wychowanie – Komunikacja. W poszczególnych artykułach podejmowana jest m. in. problematyka wychowania religijnego w rodzinie, wychowania do komunikacji medialnej w rodzinie, funkcji mediów w komunikacji rodzinnej, komunikacji z człowiekiem cierpiącym. W konkluzji podkreślona jest myśl, że rodzice powinni wychowywać swoje dzieci do wolności, dając im możliwość wyboru własnej drogi życiowej, tak, aby mogły pójść za głosem swojego powołania, także duchowego.

Renata Dulian

Kronika II Seminarium OO. Franciszkanów we Lwowie 1928–1934, Zdzisław Gogola OFMConv., Joanna Małocha, Helena Starostecka, Kraków 2010.

Przed kilkoma miesiącami została wydana monumentalna praca o Zdzisława Gogoli *Dzieje franciszkańskiej Prowincji św. Antoniego i bł. Jakuba Strzeżmie 1918-1939*. Teraz otrzymaliśmy jej cenne dopełnienie: oryginalny zapis kroniki klerycznej sześciu szkolnych lat z przełomu lat 20. i 30. XX wieku. Po studium wielkiej syntezy dziejów możemy wczytać się w autentyczne relacje z życia młodych franciszkanów. Kronika zaczyna się fascynująco: brat kronikarz z dużym talentem literackim, starannym piśmem notuje: *O, jak miłe i błogie chwile przepędziliśmy na wakacjach. Był to czas rozrywki, wolnych chwil od ciężkiej pracy umysłowej, zacerpnięcia nowych sił do przyszłej nauki i trudu całorocznego, wypoczynku i pokrzepienia ducha świeżymi zasobami zdrowotnemu sielskiego powietrza... Klerycy kroczą śmiałym i posuwistym krokiem przez «góry i lasy», hukając gromko jakąś pieśń swemi młodzieńczeni pierściami, wybuchając co chwilę wesołemi kaskadami głośniego śmiechu, odbijającego się stokrotnemi echemi w głębi czarnego boru i zamierającego gdzieś w jęklwym finale... Przed nami szare i twarde dni pracy szkolnej. 10 miesięcy nowego trudu i zmagania się umysłu z książkami i materiałem gimnazjalnym. Niemiłe to wprawdzie, lecz obowiązek woła...*

Pewne odczucia, jak nieraz przekonamy się, czytając zapiski kolejnych kronikarzy, się nie zmieniają. Wysiłek redaktorów tomu, aby przybliżyć nam ten cenny dokument z zachowaniem oryginalnego charakteru języka i ortografii oraz uwypukleniem zwyczajów piśmienniczych epoki, pozwalała nam zgłębiać codzienne dzieje studentów lwowskiego franciszkańskiego domu studiów. Pośrednio poznamy też dzieje wychowania w okresie międzywojennym oraz wydarzenia lokalne i ogólnopolskie ówczesnego Kościoła. Lwowski kontekst sprawia, że całość jest też ciekawą ilustracją życia multikulturowego regionu kresowego.

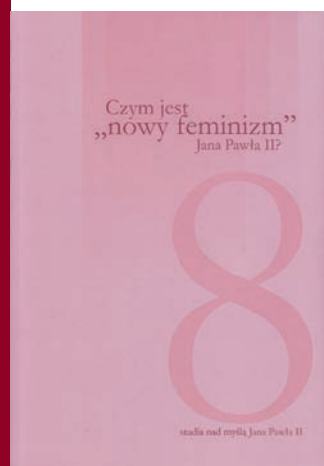
O. dr hab. Zdzisław Gogola OFMConv, adiunkt Katedry Historii Zakonów Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII oraz jego współpracownicy dostarczyli nam zatem wyjątkowy materiał poznawczy i interesującą lekturę. Przygotowany tom ma cały aparat krytyczny, liczne przypisy wyjaśniające wątki współcześnie niezrozumiałe i przedstawiające wzmiankowane osoby oraz indeks osobowy.

Stanisław Jaromi OFMConv.

Kronika
II. Seminarium
OO. Franciszkanów
we Lwowie
1928–1934

Czym jest „nowy feminizm” Jana Pawła II?, red. Jarosław Kupczak OP, Maria Zboralska, Kraków 2010.

Książka zawiera materiały z sesji naukowej *Czym jest „nowy feminizm” Jana Pawła II?*, zorganizowanej przez Centrum Jana Pawła II „*Nie lękajcie się!*” w Krakowie oraz Ośrodek Badań nad Myślą Jana Pawła II Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Inspiracją do podjęcia tego tematu była myśl Jana Pawła II zawarta w Encyklice *Evangelium vitae* o roli kobiet w życiu społecznym, działających na rzecz przezwyciężenia wszelkich form dyskryminacji, przemocy i wyzysku, a także zagadnienia dotyczące kobiety zawarte w dokumentach Jana Pawła II, bogactwo refleksji na temat „geniuszu kobiecego” w jego środowiskach katechez o „teologii ciała”. Nurt feministyczny stał się jednym z najbardziej rozwijających się we współczesnej teologii. Przyczyniło się do tego przeniesienie na grunt wiary postulatów drugiej fali feminizmu, której szczyt przypadł na lata siedemdziesiąte XX w. w krajach anglosaskich. W Kościele Katolickim dodatkowym impulsem był Sobór Watykański II, który zapoczątkował zmiany dotyczące interpretacji Biblii oraz roli kobiety we wspólnocie wiary i liturgii, czyli tych zagadnień, w których teologia feministyczna miała z czasem najsilniej zaznaczyć swoją obecność. Druga część publikacji zawiera tekst młodego amerykańskiego autora Mario Coccia, który zainspirowany myślą filozoficzną i teologiczno-antropologiczną Jana Pawła II oraz własnymi przemyśleniami stara się stworzyć samodzielną i ciekawą wizję antropologii relacyjnej.

Renata Dulian

„Surrexit Christus, spes mea!”

*Tak, Chrystus zmartwychwstał,
a wraz z Nim zmartwychwstała nasza nadzieja.*

Alleluja!

Jan Paweł II

Redakcja składa wszystkim Czytelnikom
życzenia radosnych i błogosławionych
Świąt Wielkanocnych.

Niech odrodzona w ich czasie
wiara, nadzieja i miłość
na zawsze wypełni Wasze serca.

